

SAFARI

NYHETSREVIJ FRÅN EKOTURISMFRÖRENINGEN # 5-01
www.ekoturism.org

I DETTA NUMMER:

International Year of Ecotourism 2002

- Detta händer i
världen

Arktiskt samar- bete

- Ökat intresse för
naturturism runt
den arktiska
kalotten.

Nytt på märknings- fronten

Branschråd för hästturism- arrangörer bil- das

Finsk rapport om ekoturism

NEDRÄKNINGEN HAR BÖRJAT

Bakom oss lägger vi nu en mycket konstruktiv höst fylld av bra möten, seminarier och företagsträffar med höjdpunkter som Geunja och Säfsen.

Redan nu står det klart att svensk ekoturism har flyttat fram sina positioner hos övrig turismnäring och myndigheter. Vi har blivit en samarbetspartner och medspelare att räkna med.

Under de senaste månaderna har även utvecklingen av en svensk ekoturismmärkning fått en tydligare profil. Formerna för systemet har stötts och blötts, och vi har diskuterat var ribban ska läggas för de företag som önskar märka sina produkter. Just i detta nu granskas förslaget av ett trettiotal pilotföretag utifrån deras egen verksamhet. Deras och många andras synpunkter kommer sedan att bearbetas under januari.

I samband med föreningens årsmöte i början på februari ska ett första etappmål vara uppnått – pappersversionen av en seriös och trovärdig svensk ekoturismmärkning.

Det blir resultatet av flera års arbete inom föreningen. En process som under det gångna året har avancerat och förädlats med värdefulla synpunkter från några av Sveriges mest erfarna konsulter inom turism och miljömärkning. Där vi har sneplat på redan gjorda internationella erfarenheter och försökt lära av regionala projekt. Under de senaste månaderna har också olika utkast nagelfarits av representanter från turismnäringen i stort, berörda myndigheter, engagerade akademiker och intresserade frivilligorganisationer.

Trots tusentals timmar av diskussion, filande på formuleringar

och kritisk granskning, så vet vi att det inte blir en hundra procent vattentät och perfekt märkning som presenteras. Det är i den praktiska användningen som systemet får sin slutgiltiga utformning. Inte minst gäller det en så komplex sak som en ekoturismmärkning.

Ambitionsnivån är dock klar. Under första kvartalet lanseras ett självständigt märkningssystem, på vilket en första omgång godkända företag mönstrar på innan sommaren.

I denna stund är bara ett datum spikat. Den 8 mars är sista ansökningsdag för de företag som vill försöka kvala in till den första omgången.

Vi är övertygade om att en svensk ekoturismmärkning, för övrigt en av de första i världen, kommer att få mycket uppmärksamhet under hela våren. Givna tillfällen för att föra ut budskapet är TUR-mässan i Göteborg och Vildmarks-mässan i Stockholm. Vårt eget Ekoturismpris för 2002 kommer att få speciell lyskraft och den internationella konferensen om arktisk turism i Hemavan blir en naturlig plattform för att presentera märkningen för omvärlden. Dessutom planeras fler initiativ, ännu konfidentiella, för att garantera ett ordentligt genomslag i massmedia.

Och när sedan vårens gökar gal, är det hög tid för Sveriges resenärer att hålla utsikt efter märket för svensk ekoturism. Kvalitetsstämpeln för upplevelserika och miljöanpassade arrangemang ordnade av kunniga företag i spännande natur och kulturmarker.

Vägvisaren till ett roligare resande helt enkelt.

Per Jiborn - projektledare

INTERNATIONAL YEAR OF ECOTOURISM 2002

Det internationella ekoturismåret knacker på dörren och även om några konferenser redan är genomförda, så lär 2002 bjuda på många spännande aktiviteter. Här följer en sammanfattning av de viktigaste, med länktips för den som vill surfa vidare ut på nätet.

Det var ett initiativ under 1998 som resulterade i att FN:s generalförsamling i december samma år deklarerade år 2002 till det internationella ekoturismåret. De två huvudorganisationerna för ekoturismåret är FN-organet UNEP och det globala branschorganet - WTO (World Tourism Organization).

FN:s initiativ är först och främst ett erkännande av ekoturismens möjligheter att bidra till hållbar utveckling, men också som ett konkret verktyg för

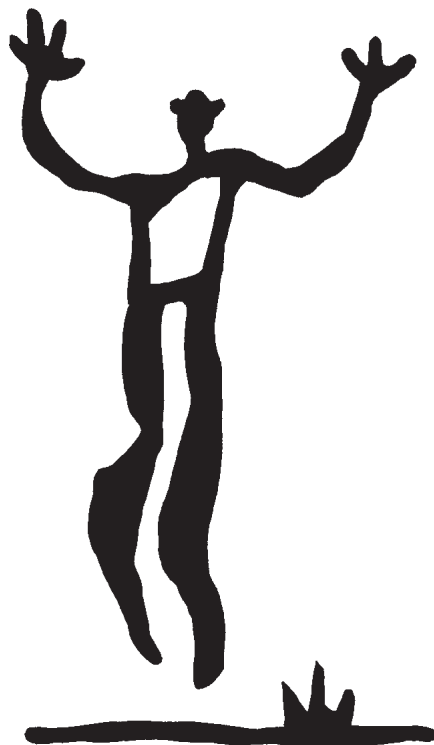
- att skydda biologisk och kulturell mångfald.
- att främja ett hållbart utnyttjande av natur och kultur, genom att skapa arbetstillfällen och lokal ekonomisk utveckling.
- att turismens vinster också kommer traktens människor och ursprungsbefolkningen till del.

WTO inledde redan i mars 2001 en global turné med ett tiotal större regionala konferenser. Syftet med dessa är att skapa en större medvetenhet bland myndigheter, turismnäringen och resenärerna om de möjligheter som ekoturismen bjuder i form av bättre skydd av känslig natur och hotade kulturer. Under 2001 har förberedande möten bland annat genomförts i Moçambique, Brasilien och Österrike, och under första kvartalet planeras liknande regionala konferenser om exempelvis ekoturism i ökenområden (Algeriet i januari) och på söderhavsöar (Fiji i april). Slutrapporter och mer information om kommande möten finns på

www.world-tourism.org/sustainable/IYE-Main-Menu/htm.

The International Ecotourism Society (TIES) arrangerar tillsammans med UNEP sex regionala konferenser jorden runt. Det blir möten med färre deltagare än WTO:s och som främst riktar sig till aktiva ekoturismarrangörer och företrädare för lokalbefolkningen. Dessa regionala konferenser har fyra huvudsyften.

- Fungera som ett forum för aktiva ekoturismarrangörer liksom för lokal- och ursprungsbefolkning.
- Granska och kritiskt utvärdera hur ekoturismen i dagsläget fungerar inom regionen.
- Identifiera regionala behov och krav till toppmötet i Québec i maj.
- Skapa och stärka nätverk för ekoturism inom regionen.

Först ut på plan blev Centralamerika i Belize redan i november, och sedan följer ytterligare fem konferenser under perioden januari till april 2002.

- Sydasien i Sikkim i indiska Himalaya (januari).
- Anderna i Lima/Cuzco, Peru (februari).
- Sydostasien i Chiang Mai, Thailand (mars).
- Östafrika i Nairobi, Kenya (mars).
- Arktis i Hemavan, Sverige (april).

Dessutom planeras en avslutningskonferens till Australien i slutet av året.

Mer om ekoturismåret, nämnda regionala konferenser och deras hemsidor, utbildningsseminarier, litteraturtips, aktuell debatt och erbjudanden om spännande ekoturismresor finner du på TIES hemsida www.ecotourism.org/iye och på UNEP:s webbsajt www.uneptie.org/pc/tourism/ecotourism/iye.htm

En av uppgifterna för de sex konferenserna är att leverera regionala rapporter med synpunkter, förslag, uttalanden och frågeställningar till ekoturismårets internationella toppmöte - The World Ecotourism Summit i Québec den 19 till 22 maj. Detta förväntas bli världens största samling där ekoturismentreprenörer tillsammans med andra aktörer, berörda parter och intresserade ska samtala kring följande fyra huvudområden.

- Planering, genomförande och produktutveckling av ekoturism.
- Reglering och kontroll av ekoturism.
- Marknadsföring av ekoturism.
- För- och nackdelar med ekoturism.

Mer information om The World Ecotourism Summit finns på www.ecotourisme2002.org

ARKTISKT SAMARBETE

Det annalkande internationella ekoturismåret – 2002 ökar intresset för vad som händer med naturturismen runt om den arktiska kalotten. På initiativ av WWF:s arktiska program samlades i slutet av oktober representanter från Alaska, Canada, Finland, Norge och Sverige till ett arbetsmöte i Oslo kring turism och naturskydd.

Sedan en tid tillbaka existerar ett samarbete mellan framför allt WWF: s arktiska program och organisationer i Alaska. I USA: s nordligaste delstat finns en ganska väletablerad branschorganisation vid namn Alaska Wilderness Recreation & Tourism Association (AWRTA) med drygt 300 medlemmar. Titta gärna in på deras hemsida – www.awrta.org, eller deras särskilda webbsajt med restips, resmålsbeskrivningar, specialerbjudanden och en sammanställning med över 300 mindre naturturismföretag – www.alaskaecotourism.org. Även delstatsmyndigheterna i Alaska är aktiva i arbetet och har fram till nu fungerat som den viktigaste sponsorn.

I Canada finns redan en regional ekoturismmärkning i delstaten Saskatchewan, vilken drivs av Ecotourism Society of Saskatchewan (ESS). Mer information hittar du på deras hemsida – www.ecotourism.sk.ca. På mötet i Oslo presenterades även planerna på någon form av miljömärkt turism för hela Canada. Bakom det initiativet står Sustainable Tourism Association of Canada och på www.sustainabletourism.ca går det att läsa mer om deras tankar kring hållbar turism.

Inom Norden är Svenska Ekoturismföreningen ganska ensam, och varken i Norge eller i Finland har vi några aktiva

systemorganisationer. Däremot görs en hel del kring miljöanpassad turism, och på mötet i Oslo berättade en företrädare från GRIP (Stiftelsen för bärkraftig produktion och förbrukning) om olika satsningar i Norge. Titta exempelvis in på GRIP: s hemsida – www.grip.no och klicka vidare på **Reiseliv**, eller Miljöfyrtornets webbsajt – www.krkom.no och rubriken **Miljöfyrtårn**.

WWF:s arktiska program är däremot i full färd med att utveckla en arktisk märkning kallad "Linking Tourism & Conservation – LINKS". Mötets huvudsyfte var att få in synpunkter på det arbetet, och mötet lyssnade därför med särskilt intresse på vad som nu händer i Sverige.

För LINKS är dock uppgiften snäppet svårare, eftersom det handlar om ett stort geografiskt område med dåliga kommunikationer, minst åtta länder med ett otal etniska minoriteter och flera olika språk. Detta tillsammans lär i början bli tuffa utmaningar för arbetet med LINKS.

Ur ett svenskt perspektiv och framför allt på några års sikt finns det dock goda skäl att välkomna initiativet. Ett arktiskt samarbete över gränserna, som öppnar dörren för ett mer internationellt gångbart system, är mycket intressant.

Men vägen dit är lång, och från svensk sida tror vi att vi bäst bidrar till processen genom att ta fram ett framgångsrikt koncept för den svenska marknaden. Våra erfarenheter kan vi sedan i ett första steg sprida till våra nordiska grannländer. Samtidigt får vi inte glömma bort att vi också har en del att lära. Särskilt konstruktivt kan vara att snegla på Alaska och se vad AWRTA har gjort för utvecklingen av bättre ekoturism.

Per Jiborn

www.links2tourism.org

NYTT PÅ MÄRKNINGSFRONTEN

Vid två tillfällen har över tjugo företrädare från myndigheter, branschorgan, ideella föreningar och företag träffats inom referensgruppen för att diskutera kriterierna för en svensk ekoturismmärkning.

- Nu har vi tillsammans uppnått enighet kring både märkningens huvuddrag och 90 procent av de drygt 70 grundkrav som föreslås. Målet är helt klart i sikte, även om det återstår att slipa på några formuleringar, och reda ut detaljer kring transporterna till, från och under märkta arrangemang. Det bör vi dock kunna lösa under januari.

Staffan Widstrand, märkningsansvarig inom Ekoturismföreningens styrelse och en av märkningens initiativtagare.

I Smålands djupa skogar samlades närmare tio representanter för jägare, jaktarrangörer och markägare för ett samtal kring jakt och ekoturism.

- Det var ett konkret och konstruktivt möte som ledde framåt. Med hjälp av en ekoturismmärkning kan vi ställa högre krav på utbildning och kunskap bland arrangörerna, och samtidigt sätta tummen på vissa avarter av jakt.

Erik Carpholm, jakt- och fiskeentreprenör i södra Sverige.

MINSKAD EFTERFRÅGAN HOTAR NATURVÅRDSINSATSER

För Costa Rica och andra länder som satsat hårt på ekoturism är effekterna från den 11 september oroväckande. En minskad turisttillströmning, från framför allt amerikaner, har redan fått konsekvenser. Företagen dra ner på verksamheten och avskedar personal, vilket i sin tur påverkar lokala odlare och transportentreprenörer. Det visar en enkätundersökning som The International Ecotourism Society har gjort bland sina medlemsföretag.

Ekoturism är speciellt viktig för utvecklingsländer genom att det ger jobb och extra tillskott av pengar. Costa Rica som tack vare ekoturismen byggt en stark ekonomi, bevarat land och stödjer forskning på regnskogen, ser dessa ansträngningar hotade om inte trenden bryts.

En turistarrangör i landet försöker dock att se positivt på framtiden och tror att naturens lugnande och helande effekt snart kommer att locka turisterna tillbaka.

AUKTION PÅ EKOTURISMRESOR

The International Ecotourism Society (TIES) har tillsammans med AllStarCharity startat auktioner av ekoturismresor – Ecotourism Benefit Auction. Syftet är att främja ekoturism runt om i världen – framför allt i utvecklingsländer. Hundra procent av intäkterna från resorna går till att stödja lokalbefolkningen, öka livskvaliteten och utbilda resenärer i ansvarsfullt resande. Resorna skänks av medlemsföretag i TIES. Den första auktionen hölls den 29 oktober via Internet till resmål som Dominikanska Republiken och Borneo. För att bjuda på en resa går man in på Yahoo! Auction (auctions.yahoo.com) eller AllStarCharity (www.allstarcharity.com/allstaradventures.com)

NYTT PÅ MÄRKNINGSFRONTEN

Drygt ett tjugotal turismentreprenörer, kommunrepresentanter och företrädare för turistbyråer samlades i november på Orbaden Konferens & Fritid utanför Bollnäs.

- Det blev ett uppskattat introduktionsseminarium för landskapets turistföretag. Dessutom var det roligt att Hälsingland blev först ut ur startblocken.

Särskilt med tanke på att vi aktivt bidrar i utvecklingsprojektet.

Anette Lindqvist, HälsingeTur sammanfattar landets första informationsträff kring nästa års ekoturismmärkning.

I december möttes ett tiotal företrädare för fiskevattenägarna, sportfiskarna och företag som säljer sportfiske-turism, för att diskutera kraven på den fisketurism som vill ekoturismmärka sig.

- Inom sportfisket har vi länge diskuterat ekologiskt fiske och kvalitetsmärkning. Nu kommer ett utomstående initiativ om en svensk ekoturismmärkning. Det tycker jag är både positivt och värdefullt. På sikt och med gediget arbete tror jag att detta kan få stor betydelse för svenskt sportfiske.

Dan Jonasson, fiskerikonsulent med många år bakom sig på Sportfiskarna och länsstyrelsen i Jämtland."

FULLT HUS PÅ STRÖMHOLMS SLOTT

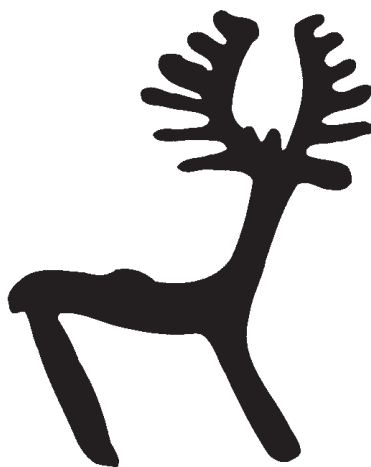
De hade väntat sig femtio personer. Tvåhundra kom, när Lantbrukarnas Riksförbund bjöd in till konferens om Hästar & Turism på det anrika Strömholm slott i slutet av november. Det är många som vill vara med och sätta fart på svensk hästturism. Ekoturismföreningen var med som utställare och deltagare.

Det var LRF´s nationella turistprojekt "Upplev landet" som stod som initiativtagare till konferensen. Tanken var att samla företag som jobbar med hästturism för att diskutera behovet av ett branschsamarbete. Det finns minst 500 hästföretag i Sverige, men det är svårt för en intresserad turist att komma i kontakt med dem. Något som det är dags att få ändring på tycker LRF.

Konferens pågick i två dagar och inleddes av **LRF´s ordförande Caroline Trapp**. För att lyckas nå ut till nya marknader måste man kraftsamla för att hitta lönsamma och bra koncept som syns och uppmärksammas, menade hon. Att satsa på hästturism är ett sådant starkt koncept, men det kräver samarbete mellan framför allt hästägare och markägare. Ingen turismarrangör kommer att bli framgångsrik om man inte löst eventuella konflikter först, sade Caroline Trapp. LRF med sin långa erfarenhet av konfliktlösning mellan till exempel markägare och arrendatorer har arbetat fram

avtal och rutiner som kan vara till stor hjälp.

Göte Ekström från **Turistdelegationen** manade till utveckling av turistiska produkter för att få bättre ekonomi i företagen och regionen. Som företagare ska man ställa sig frågorna; vad ska jag sälja, hur ser marknaden ut, hur löser jag relationen med markägare, vem är mina partners och vilka kvalitetskriterier ska jag uppnå. Turistdelegationens arbetar bland

annat med företagets villkor, produkt- och affärsutveckling, partnerskap och hållbar utveckling. Han nämnde samarbetet med Ekoturismmärkningen och det kommande märkningssystemet. Om LRF och turismentreprenörerna lyckas starta ett långsiktigt samarbete, vill både Turistdelegationen och Turistrådet vara samarbetspartners.

Därefter berättade **Bo Slättsjö, hästombudsman** på LRF om en hästutredning som förhoppningsvis kommer som en proposition i slutet av mars. Detta dokument för

hästpolitik är unikt för Sverige och något han tror kommer att få stor betydelse för den växande hästturismen. Han påpekade vikten av att jobba i nätverk för att nå bättre resultat och att "Upplev landet" kan vara ett forum för att skapa nätverk. Publiken fick därefter ta del av några projekt ute i landet som syftar till att främja samarbete och nätverk, framför allt mellan markägare och hästägare.

Under de två dagarna kunde deltagarna välja att gå på två av följande tre seminarier:

På hästturistmarknaden – Upplevelser med häst i Sverige och utlandet – hur ser marknaden ut i dag? Vem är det som köper ridresor?

Trygga och nöjda gäster – Så jobbar vi med säkerheten i våra företag (två företagsexempel). Ärlig information – LRF Upplev Landet presenterar sitt kvalitetssystem. Vilka försäkringar ska man ha?

Ridleder och ridning på annans mark – Allemansrätten och turismen. Sörmlandsleden – erfarenheter. Kommunens roll i ridledsplanering – exempel från Hallands kommun.

Det märktes tydligt vilka som var de vanligaste problemområdena. Diskussionerna gick höga om allemansrätt, konflikter mellan markägare och ryttare, och minskad tillgänglighet i skogen under jaktsäsongen. För att komma tillrätta med problemen uppmanades till samarbete mellan inblandande parter – och att skriva avtal.

Dag två avslutades med ett seminarium kring **Nätverk för hästturistföretagare**, där en panel bestående av en rad

experter och företag lade fram sin syn på hästturismens framtidsmöjligheter och behov av ett branschsamarbete. Nedan följer en sammanfattning av synpunkter, tankar och råd.

Göte Ekström,

Turistdelegationen: Hästturism är en stor outnyttjad potential. Men alla de delar som en turist upplever under en resa: bo-äta-göra-resa måste fungera bra för att få nöjda gäster. Som företagare ska man fundera på vad man är bäst på själv, och vem man behöver samarbeta med för att klara alla delar. Dagens turister är mer fokuserade på att göra saker. Satsa därför på att ta fram en bra affärsidé och på hög kvalitet.

Ellika Nyqvist, Sveriges Rese- och Turistråd: Efter vad som hände den 11 september så reser fler interkontinentalt och framför allt till det säkra Sverige. Ridarrangörer som anpassar sin verksamhet och tillgänglighet för den utländska marknaden har goda framtidsutsikter. Hennes tips är att ta reda på tre saker som man är bäst på, skapa mervärden för större kundgrupper genom att till exempel lägga till samisk kultur, slätter och traditionell mat, göra marknadsundersökningar och förlänga säsongen.

Ola Sundqvist, Rid i Jorm:

Gästerna vill framför allt ha en upplevelse. Svenska arrangörer är i dag duktiga på att sköta hästarna, men vi måste bli bättre på att utveckla och utbilda guider, öka kunskaperna om samspelet häst och natur/miljö och få fram nya upplevelser som till exempel packhästar och att kombinera häst och fiske.

Viveca Lord, Häst- och

Sportresor: När man startar ett nytt resmål ska man ha koll på
1. Naturen 2. Hästarna och om

ägarna/skötarna är kunniga 3. Boende och mat. Utländska gäster ställer högre krav och förväntar sig bland annat övernattnig i dubbelrum och helpension. I Sverige finns alla grundstenar, men hon känner inte till någon som har satt ihop alla tre komponenter. Ridresor är väldigt inne just nu, tidningarna skriver om dem, vi har en svag krona, vilket ger unika möjligheter, ansåg hon.

Panelen var överens om att det behövs bokningsbara och målgruppsanpassade produkter innan man satsar på marknadsföring. Och det fungerar inte att försöka sälja sina arrangemang själv. Det behövs ett mellanled som kan samordna och sälja de olika resorna, och vara ett kontaktcenter mot till exempel Turistrådet och andra researrangörer och säljare. Det är därför bra att samordna sig i nätverk och branschråd. Det synliggör branschen, och ger mer styrka och är värt den extra kostnad det medför.

Deltagarna delades slutligen upp i grupper för att diskutera vad de väntar sig av ett nationellt samarbete och hur det ska se ut. Det var framför allt frågor som rör nätverk och samarbete, ekonomi och lönsamhet, kriterier och certifiering samt service och rådgivning som efterfrågades. Det beslutades att LRF tar ansvar för uppföljningen av konferensen och ser till att ett branschråd bildas där olika inriktningar och intressen representeras. Förslag på kandidater anmälades av deltagarna på konferensen.

En dokumentation från konferensen går att beställa via e-post upplevlandet@lrf.se

TIPS VID UTLANDS- SATSNING

Ellika Nyqvist från Sveriges Rese- och Turistrådet gav tips om vad man bör tänka på när man vill marknadsföra sin verksamhet utomlands.

1. En god marknadskunskap. Hur tänker kunden? Vad vill kunden ha?
2. Konkurrentanalys. Det gäller att ha en egen affärsidé.
3. Pengar och ledigt kapacitet.
4. Målgruppsanpassade och bokningsbara produkter.
5. Räkna in alla avgifter i priset.
6. Säljmaterial till säljledet är viktigare än till konsument
7. Tålmod och långsiktighet. Det är svårt att hitta rätt kanaler och kan ta 3-5 år att etablera sig utomlands.
8. Nationella och internationella säljled, t ex resebyråer som kan boka produkter direkt.
9. Rätt språkkunskaper.
10. Ha lokalbefolkningen med dig

VÅRA MEDLEMMAR SYNS I MEDIA

Det är roligt att se att så många av våra medlemmar syns i media. Intresset för den typ av resande och företagande som våra medlemmar representerar ökar och uppmärksammas allt mer i press och TV. Här följer några exempel:

Säfsen Konferens fick mycket stor mediabevakning i regional TV & Radio samt tidningar i samband med Ekoturismföreningens konferens i oktober. Mitt i naturen har filmat både björnsafari med Filip Hedberg i Bollnäs och späckhuggarsafari med Annelie Utter på Lofoten. Björnsafarin sändes hösten 2001 och späckhuggarsafarin kommer i att sändas i februari 2002.

Annelie Utter från Naturresor Annelie Utter har även intervjuats i Vagabond Inside (nr 4 -2001) tillsammans med Tomas Bergensfeldt från Äventyrsresor. I Turist (nr 5 -2001) skrevs det om holländare som åker skridskor i Stockholms skärgård med Bengt Kull och 30.000 öar.

LITTERATUR OM EKOTURISM

Det har ofta förvånat mig, att ekoturism inte har sin givna plats i de politiska diskussionerna om en förändring av turismen, utan där ofta hänvisas till någon slags exklusiv nisch inom miljörelsen eller det kommunala Agenda 21-arbetet. Men utgångspunkten för en förändring av turismen ligger inom näringslivet.

Turismen är ju världens största industri. Och eftersom det gäller att tjäna pengar, gäller det att ta väl hand om gåsen som lägger guldäggen, så inte turismen förstör turismen. Så står det i inledningen till Peter Björks forskningsrapport med den långa titeln "Ekoturism – en introduktion till ett helhetsperspektiv med definitioner och empirisk forskning", utgiven av svenska handelshögskolan i Finland. Det låter svårsläst, och till en del är det en redogörelse för den internationella forskningen i ämnet. Men eftersom författaren är lärare vid handelshögskolan, handlar det också om erfarenheterna av rent praktiskt fältarbete om ekoturism, undersökningar och intervjuer, med intressanta resultat vad gäller finska turisternas miljötänkande vid val av resor.

I det praktiska arbetet har han haft hjälp av studenter vid handelshögskolan i Wasa och högskolan på Åland. En av undersökningarna gäller turistens upplevelse av pris och värde (=nyttovärde), som ger en viktig information till aktörerna inom ekoturismbranschen. Speciellt

intressanta är resultaten som visar, att vid vissa prisnivåer (lågt pris) ger en miljörensning större upplevd nytta än en prissänkning. Att ett miljöanpassat hotell kan ge större upplevd nytta, än 650 kronors prissänkning på ett "vanligt" hotell, ger klara indikationer på turisternas betalningsberedskap och att man inom hotellbranschen (turismbranschen) bör satsa på miljöanpassning. Turisten upplever också, att en miljöanpassad resa har en större kvalitet för honom själv – det är inte omtanken om miljön som oftast är utslagsgivande för valet.

Ett viktigt kapitel handlar om "Ekoturism en turistform värd att betala för". Peter Björk och studenternas fältundersökningar kan enligt honom själv få kritik för att stickprovet är för litet. Om man jämför de olika stickproven, så är ofta omkring 100 personer utfrågade, vilket ju inte ger s.k. vetenskaplig bevisning. Men de ger ändå en tydlig fingervisning för den, som t.ex. tänker förändra sitt företag i turismbranschen, om vad man kan satsa på utan att riskera lönsamheten. I undersökningen väljer man tre attribut att arbeta med: pris, hotellets miljöanpassning och resebyråernas miljöengagemang. Vad gäller ett hotells miljöanpassning har man gjort upp ett enkelt åtgärdsschema att följa, och som inte heller kräver speciellt stora ekonomiska satsningar eller utökade arbetstid. Sex hotell deltog i denna undersökning. Vitsen är givetvis, att ett hotell som börjat sin miljöanpassning kan använda det i sin marknadsföring – man behöver inte starta med allt på en gång.

I sin sammanfattning av resultaten av fältarbetet med stickprovundersökningar och

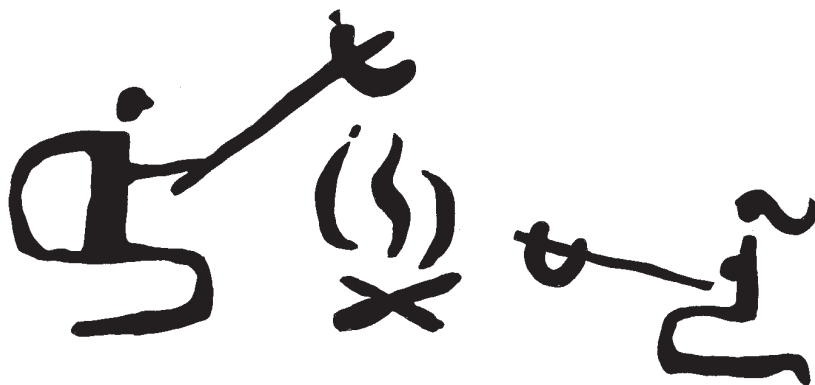
intervjuer säger Peter Björk, att kunskapen om ekoturism är överlag dålig, såväl hos finska turister, som hos den finska turistindustrin och resebyråerna.

"Om kunskap och betalningsvilja hör ihop, kan en förklaring till att finländska turister inte är villiga att betala mer för en resa som är miljöanpassad bero på deras brist på kunskap." Samma kunskapsbrist menar författaren finns hos turistindustrin överhuvudtaget. Men allra värst är de finska resebyråernas passiva inställning i väntan på att marknaden skall reagera och börja efterfråga miljöanpassade resor. Finns det inga miljöanpassade resor och vistelser att köpa, så finns det ju ingen valmöjlighet för turisten!

Turismbranschen måste satsa mer generellt på information om ekoturism, och här måste såväl kommun som region hjälpa till. Samarbete behövs mellan turister, tjänstesektorn och myndigheter. Och det behövs mer forskning anser givetvis en forskare i turism, - om hur man tacklar redan utbyggda turistområden eller områden som inte klarar massturism eller hur man anpassar ett speciellt känsligt område till ett ekoturistiskt.

Det här är inte en bok för enskild sträckläsning, men väl användbar att plocka kunskap ur för t.ex. ett seminarium om turism. Rapporten kan lånas interurbant från svenska bibliotek eller beställas från Svenska Handelshögskolans bibliotek i Helsingfors, tel +358 – (0)9-43133265, e-post biblioteket@shh.fi.

Bodil Francke Ohlsson/Trelleborg

BEVILJADE PENGAR FÖR JOBBS I NORR

Utän de två miljoner kronor som Jordbruksverket i maj anslog till märkningsprojektet hade inte särskilt mycket hänt under det gångna året, och någon lansering av en ekoturismmärkning hade definitivt inte varit att tänka på.

Men det fanns ett problem. De beviljade pengarna fick inte användas för verksamhet inom målområde 1, vilket utslöt stora delar av Norrland.

Denna restriktion har satt en del krokben för utvecklingsarbetet, och ledde fram till en ansökan om kompletterande medel från landets fyra nordligaste länsstyrelser.

I dagarna har länsstyrelserna i Norrbotten, Västerbotten, Västernorrland och Jämtland/Härjedalen beslutat att skjuta till totalt 440 000 kronor för introduktionsträffar, pilotprojekt, rådgivning och köp av konsulttjänster i norr.

- Vi är mycket tacksamma för den kompletterande finansieringen, förklarar Ekoturismföreningens ordförande Jan Wigsten och tillägger.

- Men än viktigare är att detta är ett värdefullt erkännande från fyra oberoende länsstyrelser i norr om att en svensk ekoturismmärkning har framtiden för sig.

NY WEB- TIDNING

The International Ecotourism Society (TIES) har startat en webbtidning The ecotourism Observer. Här vill man spegla vad som händer inom ekoturismens område runt om i världen. I novembernumret kan man läsa om en lyckad ekoturismatsning i norra Kenya och få tips om hur man fotograferar vilda djur utan att störa. Tidningen går att prenumerera på gratis genom att gå till www.ecotourism.org

På grund av tekniska problem med tryckningen av förra numret av SAFARI, föll vissa detaljer i layouten bort. Tills vi har löst problemet trycks SAFARI endast i svart/vitt.

STYRELSEPRESENTATION

ORDFÖRANDE

Jan Wigsten, Eco Tour Production AB

Gösta Westin, Äventyrsresor
Staffan Widstrand, fotograf

VICE ORDFÖRANDE

Peo Jonsson, Västsvenska Turistrådet

SUPPLEANTER

Karin Brann
Bengt Kull, 30 000 öar
Håkan Strotz, Ur Natur
Ann-Kristin Vinka, Lapplandssafari

SEKRETERARE

Maria Kjellström, Åre kommun

KASSÖR

Klas Wallin, Ecco Travel

LEDAMÖTER

Pelle Andersson, STF
Lalle Bergenholtz, TAP
Pieter Fürst, Vattudalens EkoTurism
Filip Hedberg, Sweden Wildlifesafari
Annelie Nilsson, UCT
Jan G Persson, Lunnevad Folkh.sk.
Annelie Utter, Naturresor

REDAKTION

REDAKTÖR

Annelie Nilsson
MEDARBETARE I DETTA NUMMER
Per Jiborn, Jan Wigsten och Maria Johannessen

Vill du berätta något för Ekoturismföreningens medlemmar? Kontakta redaktionen på friagent@minmail.net, eller ring Annelie Nilsson 0703 19 01 15

MEDLEMSKAP & INFORMATION

För medlemskap och information om Ekoturismföreningen kontakta vårt kansli : Svenska Ekoturismföreningen, Box 87, 830 05 Järpen.

Tel/fax: 0647 - 66 00 25

E-post: info@ekoturism.org

Hemsida: www.ekoturism.org

Pg: 91 39 93-3 / Bg: 5034-52 89